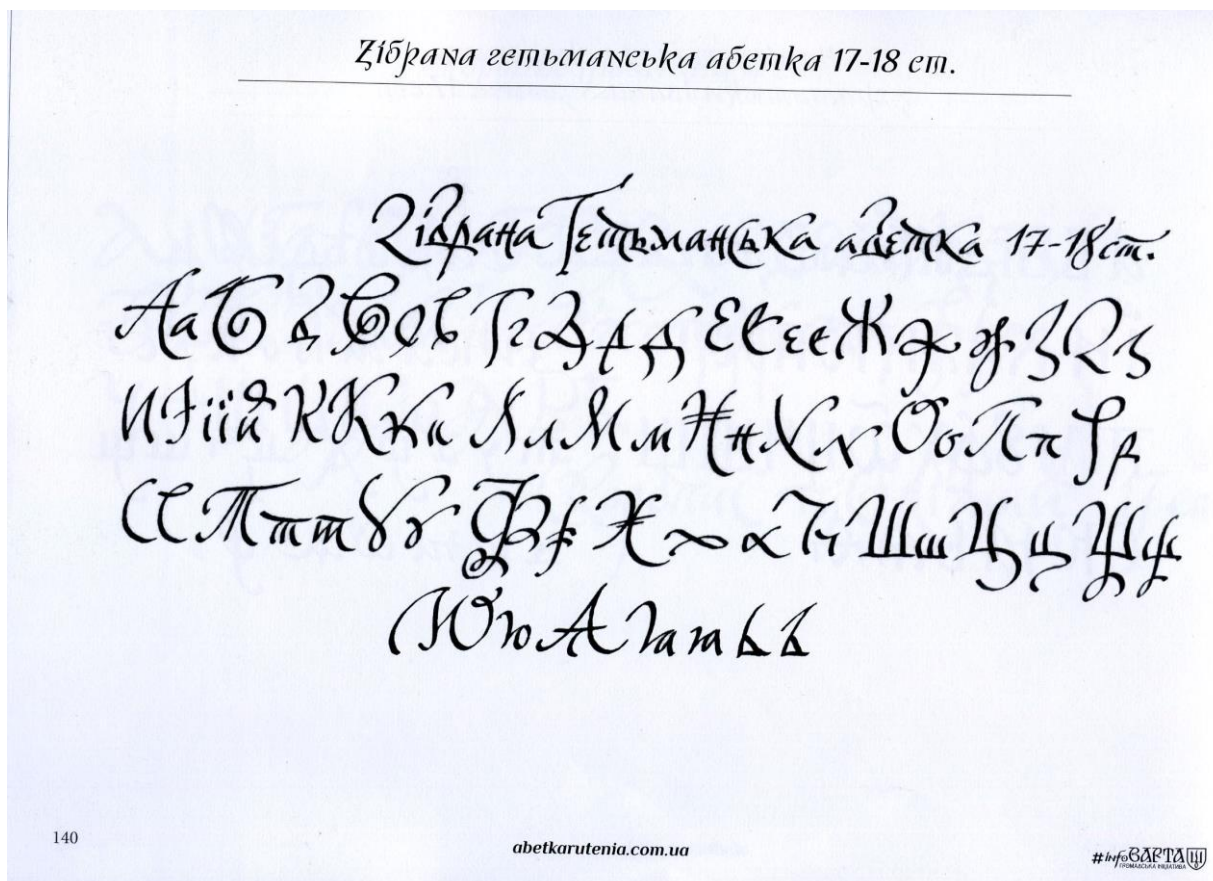

Українські прописи для всієї родини

Нове видання «Українські прописи для всієї родини», презентація якого відбулася в київській мистецькій бібліотеці Лесі Українки, ще раз засвідчило, що наша мова не лише милозвучна, а й давня та красива.

Справою її візуалізації понад 50 років займається всесвітньо відомий каліграф, блискучий графік, талановитий науковець та педагог, невтомний творець та популяризатор проекту «Рутенія. Графіка української мови», професор Василь Чебаник.

«Рутенія» — це абетка, відроджена митцем за зразками літер з українських рукописних книжок X—XV ст. та стародруків XVI—XVII ст. Дослідник української каліграфії наочно продемонстрував, що давні літери набагато старіші, ніж здається з першого погляду, а в їхню основу покладено знаки і символи, закарбовані нашими пращурами ще на брилах Кам'яної Могили. Літера «Х» у вигляді символу, наприклад, зустрічається на території України в добу Трипільської цивілізації, тобто шість-сім тисяч років тому. Цей символ трипільці зображували на стіні біля дверей. Сьогодні всі писемності

світу і у вигляді літер абеток, і у вигляді символу ієрогліфіки містять у собі цей знак.

У 2019 році Василь Чебаник за внесок у візуальну ідентичність України став лауреатом Шевченківської премії, а наступного року про митця та його доробок за підтримки держави зняли повнометражний документальний фільм «Рутенія. Повернення коду нації». Графік переконаний, що ми повинні повернутися до літер, що несуть код нації і в які нашими пращурами закладено глибинний зміст, а не користуватися літерами, що нав'язують українцям чужу, російську, самосвідомість.

«Рутенія» вважається ідеальною абеткою, бо кожному звуку нашої мови відповідає своя літера. «Українська абетка — унікальна та єдина у світі, котра містить у собі державний герб України», — каже художник. Він наголошує, що нашій країні належить мати свої літери для рідної мови, щоб показувати себе окремо у світі як незалежну державу. Такі букви Василь Чебаник витворив у численних шрифтах (понад 60) абетки «Рутенія».

Нині це не просто найвідоміший український шрифт, а справжній бренд.

На основі запропонованих митцем графем, що мають давні історичні основи української писемності, і побудована книга Вероніки Чебаник та Анжеліки Корнієнко.

«Українське мистецтво письма сягає своїм корінням у глибину віків та має тисячолітню історію. Але так склалося, що за понад три сторіччя український пропис втратив своє офіційне використання. Створений для російської мови Гражданський шрифт, що був примусово впроваджений на території усіх колоній московії, стер з пам'яті українців нашу власну писемність», — зазначають авторки видання. Тож повертаючи солов'їній вкрадену в неї славу, ентузіастки розробили прописи на основі історичних розвідок і творчих доробків «Історичні українські рукописні шрифти» та «Українська прописна абетка».

Книга Вероніки Чебаник та Анжеліки Корнієнко знайомить з історією розвитку українського письма та наводить приклади рукописних шрифтів і скоропису, дає практичні поради щодо роботи з прописами. Листаючи книжку, можна опанувати устав і напівустав, в'язь, скоропис раннього періоду XVI ст. чи скоропис північний XVII ст. Зацікавлений читач знайде на сторінках ошатного видання і напівустав та скоропис з граматики Івана Ужєвича XVII ст. чи гетьманську абетку тієї ж доби. Є тут і приклади сучасного українського скоропису та рукописних шрифтів.

Унікальна книга побачила світ за підтримки волонтерів громадської ініціативи #інфоВАРТА.

Анжеліка Корнієнко розповідає про нові шрифти.

Фото Георгія ЛУК'ЯНЧУКА.